

‘Geld maakt niet gelukkig, maar ik huil liever in een Audi 8 dan in een bus van Connexion’

recensies

Wim Sonneveld. FOTO KIPPA

Jan Elbertse als Huub Janssen en Tony Neef als Wim Sonneveld. FOTO ROY BEUSKER

Tony Neef laat je meeleven met Sonneveld

MUSICAL

‘Sonneveld’

★★★★★

‘Meezingen mag’ staat er in het programmaboekje. Een enkele keer gebeurt dat ook tijdens de voorstelling ‘Sonneveld’, maar eigenlijk is het daar de voorstelling niet naar. De musical over het leven van cabaretier/zanger Wim Sonneveld (1917-1974) is zo subtiel verteld en zo genuanceerd gespeeld dat je liever aan de lippen van de acteurs hangt dan dat je het spel verstoort met meeklappen en -zingen. Pieter van de Waterbeemd schreef geen spannend verhaal vol intrigerende wendingen. Dat zou ook niet passen bij het leven van Sonneveld. Het verhaal bestaat uit handenvol fascinerende menselijke thema’s die voor velen herkenbaar zijn. En dus gaat het over erkenning zoeken, over weglopen van je verantwoordelijkheid, over binden, loslaten en de bemoeizucht van geliefden, over compromissen sluiten in werk en (alweer) in liefde en over het verzwijgen van wie je bent – in Sonnevelds geval: het verhullen van zijn seksuele geaardheid. En dan gaat het soms nog wat dieper, met pijnlijkere dilemma’s: over fout

zijn in de oorlog en – van een heel andere orde – Sonnevelds enorme angst voor het publiek: ‘het monster’.

Gesteund door de uiterst degelijke regie van Eddy Habbema schetst Van de Waterbeemd met talloze verfspatjes een genuanceerd beeld van een getalenteerde, fanatieke, liefhebbende, bemoeizuchtige maar vooral ook eenzame man. Als rode draad is er een liftster bedacht die Sonneveld het leven heeft gered toen hij tijdens het rijden een hartaanval kreeg. Met deze liftster blikt hij tijdens zijn laatste levensdagen in het ziekenhuis terug op zijn leven. De liftster is tevens een soort engel die hem naar de dood begeleidt. Een mooi idee, maar de draad is soms wel erg dun om optimaal te werken.

Tony Neef overtuigt als Sonneveld: warme stem, af en toe een vette lach, en in de details: Sonnevelds scherpe ‘s’ en het ‘scheeffrekken’ van de kaak. Maar het voornaamste is: je leeft tweeënhalf uur mee met deze man die zoekt naar hoe het moet in het leven. Mariska van Kolck is als Conny Stuart krachtig, komisch, geaffecteerd en ook prachtig breekbaar. Thomas Cammaert speelt Sonnevelds jonge geliefde Friso fijn scherp, soms nichterig én vaak ontwapenend.

Een genot om naar te kijken. De liftster stelt Sonneveld licht filosofische vragen. Wie was hij? Een cabaretier? Een amuseur? Of is hij een ouwe zeur geworden? Sonneveld wilde tijdloos zijn. Daarmee stelt het personage impliciet de vraag hoe tijdloos hij nu, in 2013, nog is. De jongste generatie zal zijn liedjes niet waarderen. Maar bij wat oudere bezoekers zullen die – zeker in deze subtiel meerstemmige arrangementen – voor brede glimlachen zorgen. Een avond vol geslaagde nostalgie.

BIANCA BARTELS
Tournee t/m 9 maart 2014, www.sonnevelddemusical.nl

JONGERENTHEATER

‘CASH, follow the money’

Door MAAS

★★★★★

“Sorry voor de crisis”, zegt een bankier tegen het publiek. “Sorry voor jullie toekomst.” In twee zinnen schetst de voorstelling ‘CASH’ de gevolgen van de bankencrisis voor jongeren.

De wereld van het grote geld, met aandelen, opties en derivaten, gaat hen boven de pet. Maar als je het probleem vertaalt naar tien euro

zakgeld die je in vertrouwen uitleent en niet meer terugkrijgt, zitten ze ineens rechtop in hun stoel. Dan begrijpen ze wel waarom de ontslagen bankmedewerker en zijn secretaresse samen met een studentikoze hacker en een gespierde crimineel in deze voorstelling een bankoverval willen beramen. “Geld maakt niet gelukkig”, vindt bank-employee Sinan Eroglu. “Maar ik huil liever in een Audi 8 dan in een bus van Connexion.”

Het zwarte decor vol grafische prints en oplichtende grafieken lijkt op een beursvloer in een stad vol wolkenkrabbers. Een showact van actrice Nastaran Razawi geeft het toneelbeeld een glossy draai. Ze danst in een wervelwind van bankbiljetten die in kleurig glitterlicht naar beneden dwarrelen.

In een mix van een heist movie à la ‘Ocean’s Eleven’ en kritisch tekst-theater leggen de acteurs de macht van geld bloot. Ze gaan ook stevig met het publiek in gesprek. Zou je voor vijftig euro iemand zoenen die je niet aantrekkelijk vindt? En voor honderd of tweehonderd euro? De jongens en meisjes op de eerste rij beginnen onrustig te giechelen als het bedrag steeds verder stijgt. Iedereen heeft een moraal maar het is de vraag hoe stevig je in je schoenen staat als er euro’s te verdienen zijn.

Schrijver en regisseur Floris van Delft maakt het financiële circuit inzichtelijk zonder de werkelijkheid te veel geweld aan te doen. In het bankwezen draait het om vertrouwen. Je moet ervan op aan kunnen dat het geld op je bankrekening veilig is en je geen biljet terug-

krijgt dat op de achterkant blanco is, zoals een jongen in het publiek gebeurt. De link naar de bankoverval is snel gelegd. Als je bedenkt dat twee procent van de wereldbevolking 98 procent van de financiën in handen heeft, is een bank beroven niet meer dan rechtvaardig, toch? Snel en nauwgezet plannen ze de kraak, maar al tijdens de voorbereidingen verliezen ze ook het vertrouwen in elkaar.

Het slot is een verwarrende rollercoaster vol sirenes, geschreeuw en geknal. De bankoverval hult de theaterzaal in een enorme rookwolk en dan raakt ook de verhaallijn uit het zicht. Zijn ze gesnapt en belanden ze in de cel? Wie gaat er met de buit vandoor? Dat weten we ook in de echte wereld nog steeds niet zeker. ‘CASH’ is een geslaagde mix van ‘De Prooi’ en ‘De Verleiders’ voor jong publiek.

ANITA TWAALFHOVEN
Tournee t/m 14/12.
Info:www.MAAStd.nl

De bankoverval hult de zaal in een enorme rookwolk en dan raakt ook de verhaallijn uit het zicht